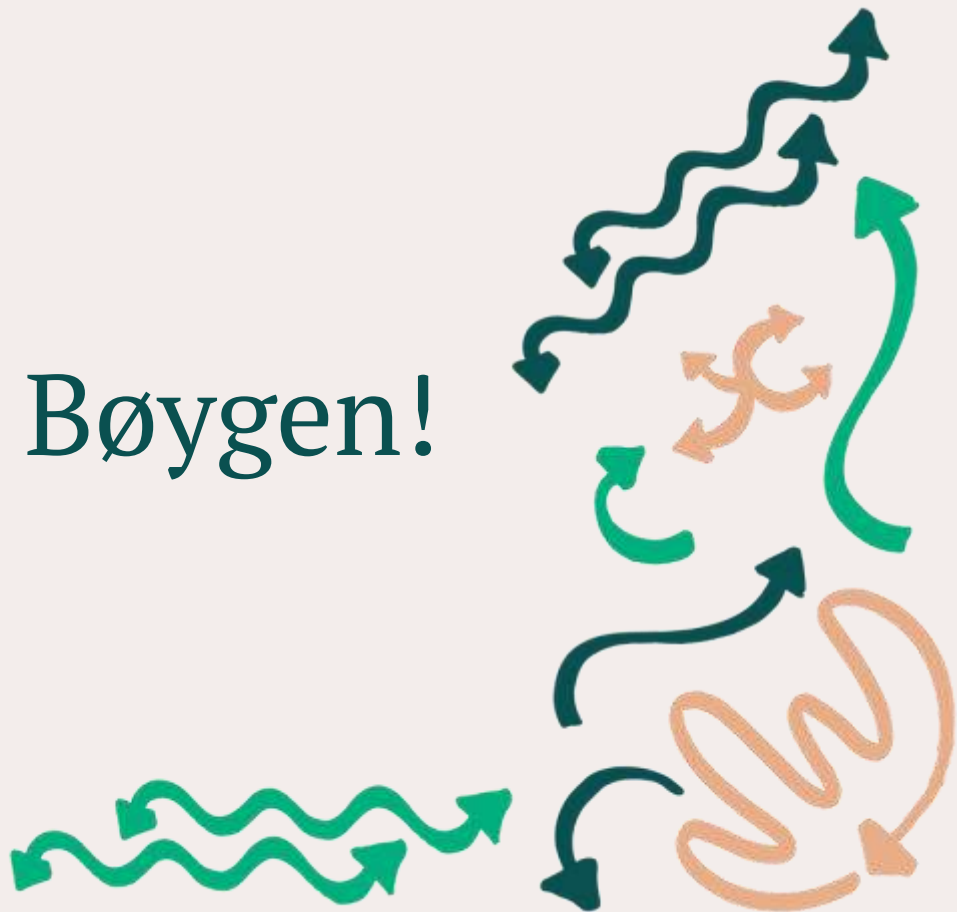

Gå utenom, sa Bøygen!

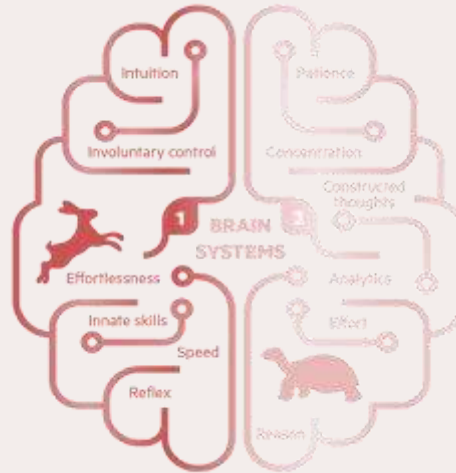
Soria Moria slott, Theodor Kittelsen

Loop

Hvordan kan vi gjøre det enklere å kildesortere?

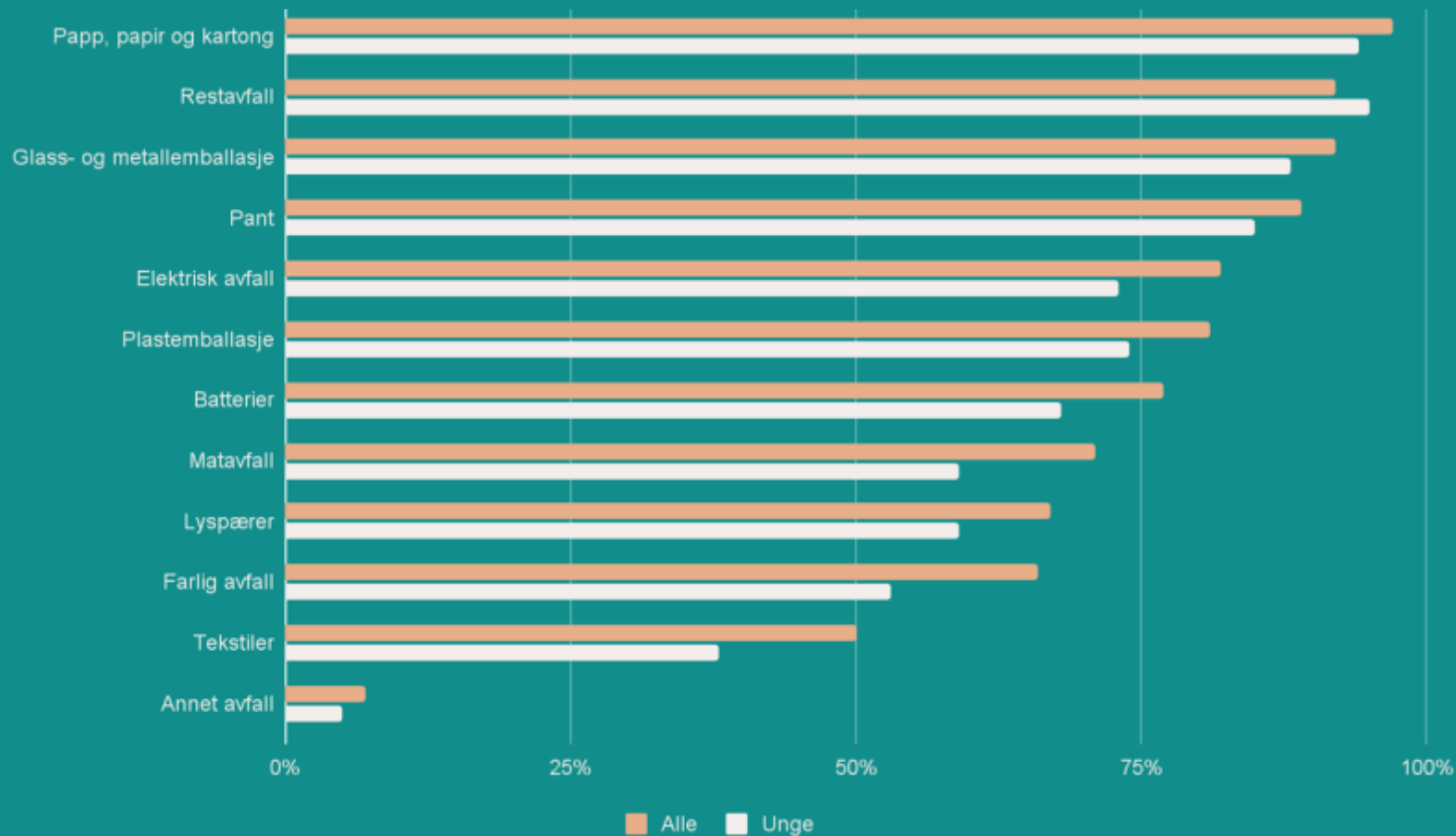

System 1
*De fleste valgene våre
tas på **autopilot** basert
på raske assosiasjoner
i hjernen.*

System 2
*Øvrige valg er **reflekterte
beslutninger** som tas etter
analyse og resonnement*

Hvilke avfallstyper sorterer du hjemme hos deg?

Kildesortering i lys av system 1 og 2

AVFALLSTYPER I SYSTEM 1

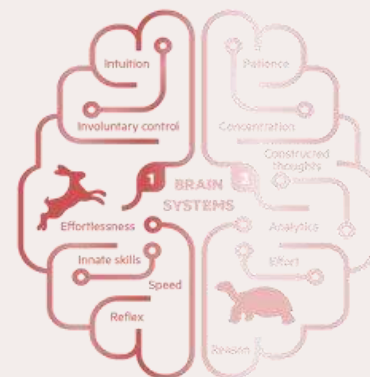
- Matavfall
- Plast
- Papp/papir/kartong
- Glass & metall

FORVIRRA AVFALLSTYPER

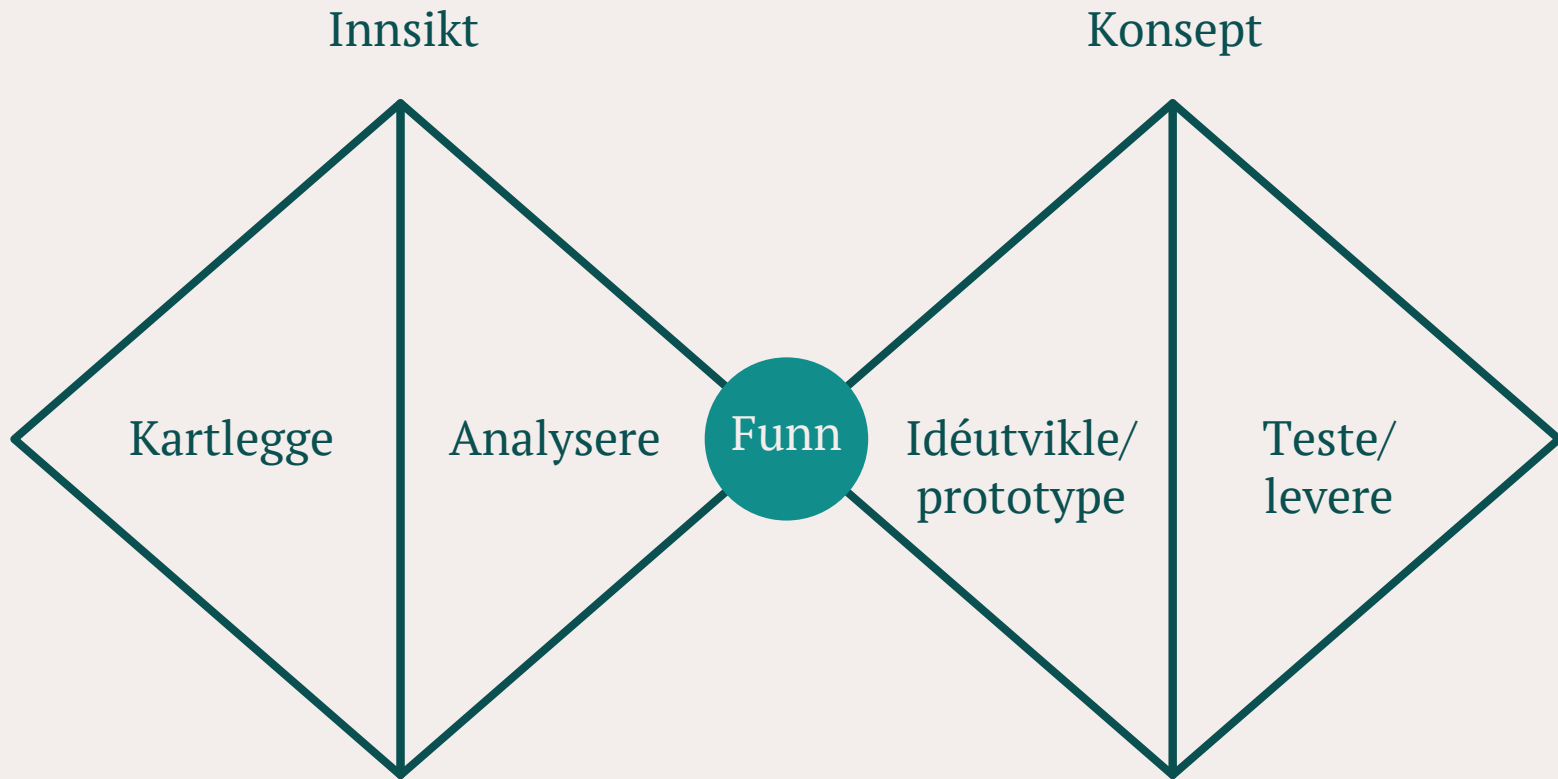
- Batterier
- Elektronikk
- Farlig avfall
- Blomster og planterester
- Drikkeglass og keramikk

AVFALLSTYPER I SYSTEM 2

- Klær, sko og tekstiler
- Blandingsprodukter
- Hageavfall

Brukerperspektivet

Kartlegging

Hva er våre holdninger og
hvilken kunnskap har vi om
kildesortering?

Slik har vi skaffet innsikt

“Innsiktsstudien om kildesortering”, finansiert av Klima- og miljødepartementet (KLD) og gjennomført av Opinion

Kvalitativ fase

Sagt om batterier

“For min del går en del småting som opp i den restavfalls-containeren. Det går oppi enten det er batteri eller glass eller hva som helst, hvis det er lite omfang. Det er klart, hvis det er stort og fem vinflasker, kan jeg gå ned på containeren med dem. Men om det er lite går det i restavfallet for enkelhetens skyld. Hva som skjer med batteriene om de havner i restavfallet? Det har jeg ikke tenkt noe på. Tror ikke jeg hadde kastet et eneste batteri i egen beholder for det.”

Nøkkelspørsmål

Er vi motivert for
å kildesortere?

80% oppgir svært **høy motivasjon**
til å kildesortere

80% sorterer for å **ta vare på naturen**

70% sorterer for at avfallet kan
bli til nye ting

80% sier at å sortere avfall
har en **betydning**

84% sier de **sorterer mye**

52% **ønsker å sortere mer**
enn de allerede gjør

Nøkkelspørsmål

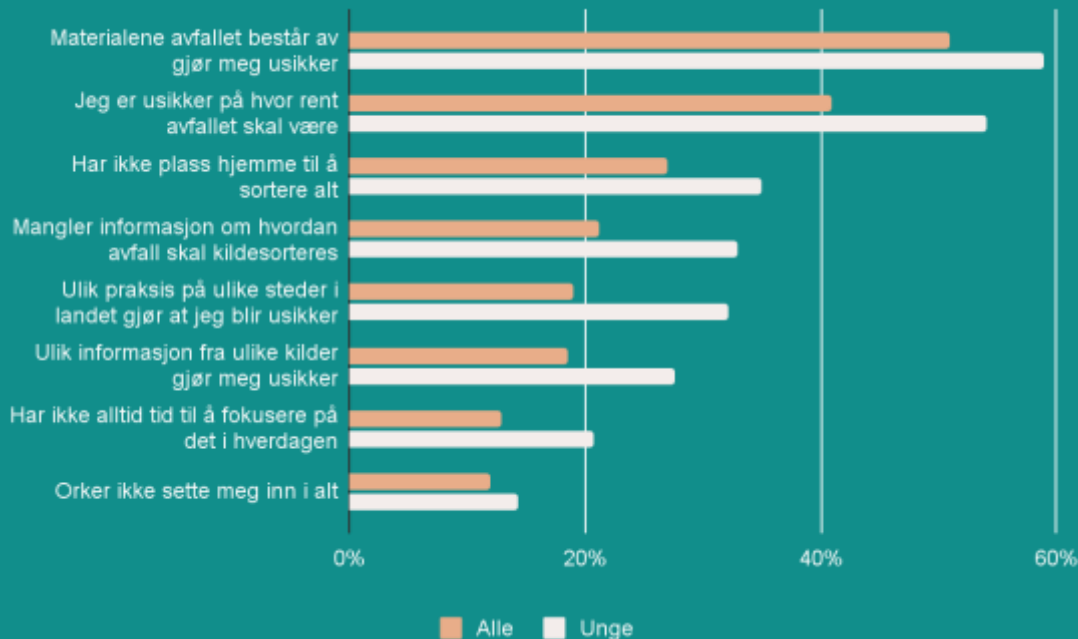
Hvilke barrierer møter vi?

Største barrierer

- Materialsammensetning
- Hvor rent skal det være?
- Lite plass hjemme
- Ulike løsninger

Usikkerhet skaper hodebry – spesielt hos unge

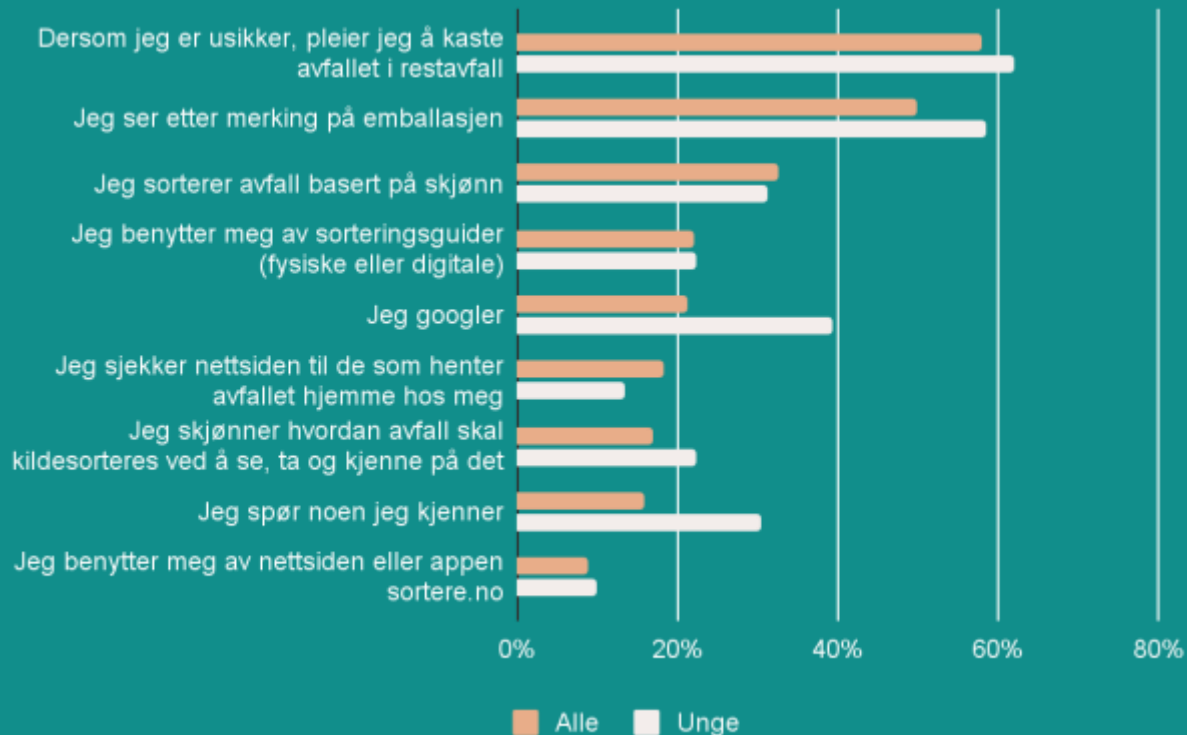
“Hva er hva? Er hardplast plast? Er isopor plast? Evergood kaffepose er plast, Friele er det ikke. Knekkebrød-papirpose med plastvindu, hva er det. Hva med sammensatt avfall?”

Nøkkelspørsmål

Hva gjør vi når vi er
usikre på sorteringen?

For mange er veien kort til restavfallet

58%

kaster i restavfallet
når de er usikre

Oppsøker informasjon

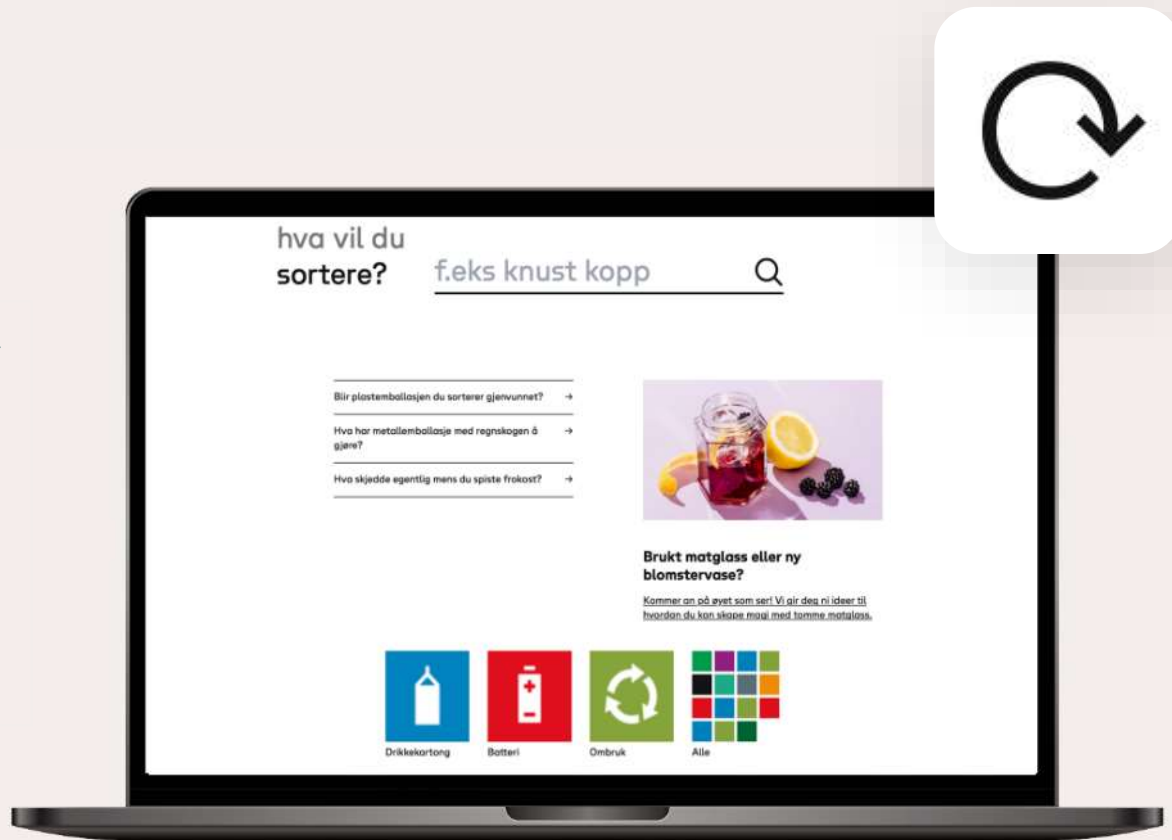
- **Rundt halvparten** sier de oppsøker informasjon om de er usikre
- En stor del **Googler eller spør en venn**

7 av 10

som benytter seg av
Sortere bruker
nettsiden/appen av
og til eller oftere

sortere ↘

Nøkkelspørsmål

Gjør merking det enklere
å kildesortere?

8 av 10 sier **bedre merking** vil gjøre kildesorteringen enklere

7 av 10 synes de nye **sorteringsmerkene** er vanskelig å se på emballasjen

1 av 4 kjenner til den **nasjonale merkeordningen**

Nøkkelspørsmål

Hva med sortering på jobb?

Barrierer

- **Ulike systemer** og manglende tilrettelegging for sortering
- **Andre avfallstyper** - f.eks. folieplast og energiplast
- **Kostnader** - krever mer logistikk

Muligheter

- **Miljøsertifisering er attraktivt** og krever kildesortering
- En sterk miljøprofil oppfattes som et **konkurransefortrinn**
- **Forventninger fra ansatte**
- **Krav** fra myndigheter, eiere og investorer

Nøkkelspørsmål

Har vi tillit til
avfallssystemet?

*Jeg vet ikke hva som skjer med
avfallet, men stoler på at
systemet sorterer avfallet så godt
det lar seg gjøre.*

*Jeg har også hørt at 80 % av plasten vi sorterer
bare brennes. Vi betaler visstnok Polen eller
Sverige for å «ta hånd om det»*

*Jeg tar for gitt at ikke alt
brennes i én og samme ovn. Vi
har jo ikke et stort og komplisert
systemet bare på tull!*

*Men fordi jeg vet så himla lite og heller ikke er
særlig interessert i å finne ut av det, finnes en
usikkerhet som noen ganger treffer meg på mitt
verste. Den legitimerer latskap, slurv og feilkasting.*

Høyere kunnskap gir bedre tillit

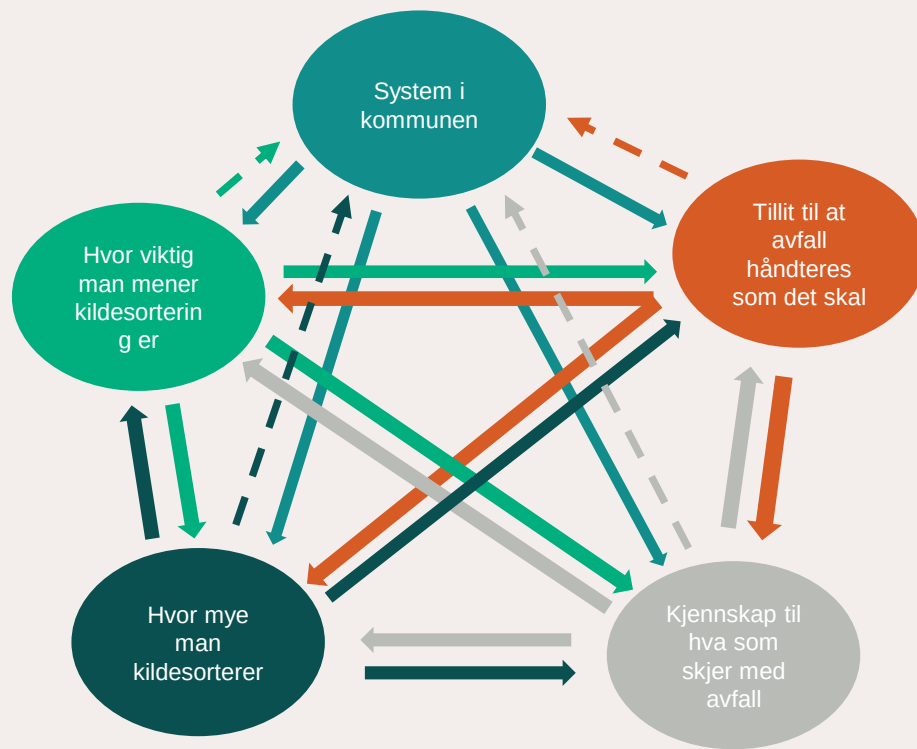
2 av **10** sier de har god kjennskap til **hva som skjer med avfallet** etter at de har sortert

6 av **10** sier de har **tillit** til at avfallet håndteres som det skal

De som sorterer minst har lavest tillit.
De som sorterer mest har høyest tillit.

Aktivt forhold til kildesortering

Nye og strengere krav til utsortering og gjenvinning

I tillegg kommer EUs Green Deal også med
produktsertifikater, krav til reparerbarhet,
design for gjenvinning etc.

2023 **Mat- og plastavfall** fra alle husholdninger, offentlige og private virksomheter i Norge som lager husholdningslignende avfall sorteres ut, materialgjenvinnes eller gjøres klart for ombruk. Det samme gjelder for **park- og hageavfall**

2025 Krav om utsortering av **tekstiler**

2030

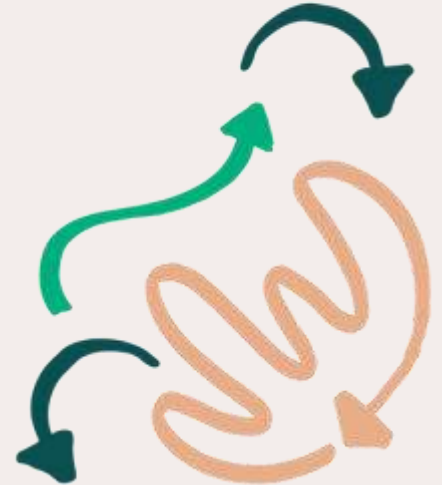
70% av all **emballasje** materialgjenvinnes

2035

Kommunene kildesorterer **alle typer plastavfall og matavfall** med en utsorteringsgrad på 70 prosent. 65 % av husholdningsavfall og lignende **næringsavfall** materialgjenvinnes.

Loop

Hvordan kan vi bruke
innsikten og møte de
nye kravene?

A scenic landscape photograph of a rugged coastline. In the foreground, a grassy hillside slopes down towards a bay. The bay features a sandy beach and turquoise water with white waves crashing against the shore. The background is dominated by steep, rocky mountains with patches of green vegetation. The sky is filled with soft, white clouds. The text "Nasjonalt kraftttak - ta vare på ressursene" is overlaid in the center of the image.

Nasjonalt kraftttak
- ta vare på ressursene

Felles budskap

- Fokus på å **ta vare på naturen**.
Vekke følelsene og aktivere et ønske om handling.
- **Formidle** hvor viktig det er å redusere og gjenbruke ressurser.

Jobbe med system og kommunikasjon

- Et godt sorteringssystem hjemme
- Harmonisering av system og kommunikasjon
- Felles nasjonale kampanjer

Gjøre sorterings- merkene kjent

For å få flere til aktivt å se etter
sorteringsmerkene må de bli bedre
kjent for hele befolkningen.

Innsikten viser at folk ønsker tydelig merking, men
at få kjenner til merkeordningen.

Plastemballasje

Papir

Restavfall

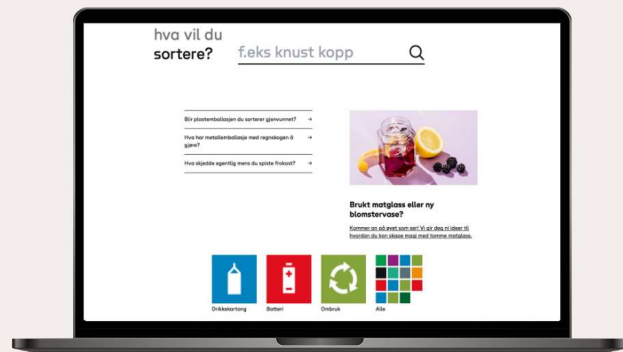
Få “alle” til å bruke Sortere

- Øke bruken av Sortere
- Bruke data til utvikling av nye tjenester

Innsikten viser at de som kjenner til tjenesten bruker den jevnlig, men at få kjenner til Sortere.

sortere ↘

Gjøre barn og unge til aktive sorterere

Bruk undervisningsmateriellet til LOOP Miljøskole!

Innsikten viser at nøkkelen til tillit og bedre kvalitet på kildesorteringen ligger i å øke kunnskapen om ressursene og hva som skjer med avfallet

Gjøre det lett å sortere på jobb

LOOP har gjennomført en pilot og utviklet en prototype for beste praksis for kildesortering på jobb

Innsikten viser at det er behov for harmoniserte systemer, tydelig merking, miljøansvarlige og god onboarding av ansatte.

Fokus på batterier

Brann i anlegg og ressurser på avveie - flere forbrukere må sortere batteriene sine!

Vi i LOOP anbefaler å iverksette tiltak som bidrar til en varig, positiv endring hos forbrukerne.

Løp 1: **Hvordan tilrettelegge systemet bedre?**

Løp 2: **Stor, nasjonal informasjonskampanje**

The image features a central text element surrounded by a decorative border of colorful, stylized arrows and swirls. The arrows are in shades of green, orange, and dark teal, some pointing in various directions and others forming loops or swirls. The text is in a dark teal, serif font.

Takk for meg!